

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/141/2024
Identifikačné číslo spisu:	5121205875
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Adamcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:5121205875.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: U. U., nar. XX. W. XXXX, C. XXX, zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária STEHURA & partners, v.o.s., so sídlom Čadca, Fraňa Kráľa 2080, IČO: 47246863, proti žalovanému: ČSOB Poist'ovňa, a.s., so sídlom Bratislava, Žižkova 11, IČO: 31325416, zastúpenému spoločnosťou MGA IURIS s.r.o., so sídlom Bratislava, Cukrová 14, IČO: 47233028, o zaplatenie 1 550 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 27C/47/2021, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 28. novembra 2023 sp. zn. 11Co/97/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanému priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom 30. januára 2023 č. k. 27C/47/2021-233 v spojení s opravným uznesením zo 04. augusta 2023 č. k. 27C/47/2021-272 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 1 550 eur s príslušenstvom titulom poskytnutia poistného plnenia a žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. V odôvodnení uviedol, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal tvrdené skutočnosti, a to že sú splnené podmienky prezumované § 797 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), t. j. že mu vzniklo právo na plnenie z dôvodu existencie skutočnosti, s ktorou je spojený vznik povinnosti poistiteľa plniť teda, že nastala poistná udalosť. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a v konaní jednoznačne z predloženej lekárskej správy nebolo potvrdené, že mu vzniklo právo domáhať sa poistného plnenia. Pri svojom rozhodnutí súd vychádzal z toho, že žalobca predložil lekársku správu ošetrojúceho lekára MUDr. T., kde je uvedená diagnóza, ale žalovaný poprel tieto skutkové tvrdenia a predložil lekársky

posudok MUDr. S., ktorý dospel k iným záverom. Poukázal na to, že pri výsluchu svedok MUDr. T. zotrval na záveroch lekárskej správy a potvrdil tam uvedený typ a rozsah popáleniny. Zdôraznil, že uvedené závery MUDr. T. boli výrazne spochybnené výsluchom svedka MUDr. S., ktorý sa podrobne vyjadroval k vzniku, prejavom, rozsahu, liečeniu a následkom pri jednotlivých popáleninách typu IIa a typu IIb, čo súd prvej inštancie považoval za podstatné pre posúdenie vzniku nároku žalobcu. Upriamil pozornosť na to, že MUDr. S. sa jednoznačne vyjadril, že u žalobcu nešlo o popáleninu typu IIb a nevzniklo mu právo domáhať sa poistného plnenia tak, ako tvrdil podľa položky Z473, ale úraz, ktorý utrpel dňa 21.07.2019, je potrebné zaradiť do tabuľky pod položku Z464, kde nevzniká právo na plnenie. Zdôraznil, že pri rozhodovaní v prejednávanej veci vychádzal zo zásady civilného konania, na základe ktorej, aby strana bola v konaní úspešná, musí splniť nielen povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, ale na základe dôkazov musia byť preukázané tvrdené skutočnosti, a teda že žalobca bol povinný uniesť dôkazné bremeno, ktorá podmienka však v prejednávanom spore splnená nebola. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP, keďže žalovaný bola v predmetnom spore plne úspešný.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj ako „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 28. novembra 2023, sp. zn. 11Co/97/2023, rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením potvrdil a žalovanému vo vzťahu k žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku a prislúchajúceho obsahu spisového materiálu a vyhodnotením toho, čo uviedol v rámci odvolacieho konania odvolateľ - žalobca, skonštatoval, že súd prvej inštancie vo veci samej v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre právne posúdenie veci a po vykonaní dokazovania v potrebnom rozsahu dospel k správny skutkovým a právnym záverom. V tomto smere sa odvolací súd stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia. Samotná nespokojnosť sporovej strany s právnym názorom vysloveným súdom ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov nie sú súčasťou práva na spravodlivý proces. V konaní pred súdom prvej inštancie bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre právne posúdenie predmetnej sporovej veci.

2.2. V súlade s odvolacou argumentáciou sa odvolací súd osobitne vysporiadal s námietkami unesenia dôkazného bremena, najmä pokiaľ ide o rozpor medzi hodnotením zranenia MUDr. T. a MUDr. S.. Žalovaný účinne poprel skutkové tvrdenia žalobcu a predložil písomné posúdenie posudkového lekára MUDr. S., ktorý vyčerpávajúcym spôsobom „vysvetlil“ svoje závery vyvracajúce správnosť údajov uvedených v ambulantnom náleze (ambulantných nálezoch) MUDr. T.. Bolo preto o dôkaznou povinnosťou žalobcu preukázať existenciu skutočností zakladajúcich vznik nároku na poistné plnenie. V tejto súvislosti odvolací súd súčasne poukázal na vôľu MUDr. S. vyčerpávajúco objasniť rozsah poranenia žalobcu, keď na pojednávaní, na ktorom bol vypočutý, uviedol, že žalobcu vyzval, aby sa dostavil, aby sa mohol (na ranu/jazvu) pozrieť, príp. ho vyzval, aby predložil fotodokumentáciu, na čo žalobca žiadnym spôsobom nereagoval a nedostavil sa ani na uvedené pojednávanie, kedy mohol objektívne vykonať ohliadku rany. V predmetnom písomnom posúdení sa MUDr. S. ako odborne spôsobilá osoba podrobne vyjadril k možnosti vzniku úrazu žalobcu vo vzťahu k následkom úrazu, uvedeným v lekárskej správe MUDr. T.. Podľa jeho názoru, vzhľadom na uvádzaný mechanizmus vzniku úrazu je nepravdepodobné, aby vznikol pri nechcenom popálení o železný rošt grilu, kedy je kontakt s horúcim predmetom len veľmi krátky a poškodený by reflexívne ruku odtiahol (pokiaľ nebol v ťažkej ebriete, resp. pod vplyvom utlmujúcich liekov) a v prípade „zamotania sa ruky“ do grilu by mal popáleniny na viacerých miestach ruky. MUDr. S. súčasne dospel k záveru, že ani spôsob a priebeh liečby nesvedčia v prospech žalobcu a zaradenie do položky Z464 (kedy sa neplní) považoval za správne. K námietke žalobcu o nevierohodnosti posúdenia MUDr. S. uviedol, že to nemožno vyvodzovať výlučne iba z určitého právneho vzťahu medzi stranou sporu a svedkom ani z jeho formálnych pochybení. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktoré odôvodnil

poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) CSP. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

3.1. Zdôraznil, že odvolací súd v zmysle rozumnej odpovede na žalobcom uvádzané odvolacie argumenty spochybňujúce závery o neunesení dôkazného bremena žiadnym spôsobom nereagoval. Aj z týchto súvislostí vyplýva, že záver súdu prvej inštancie (aprobovaný odvolacím súdom) o nepreukázaní škodovej udalosti je svojvoľný a arbitrárny.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí dal dostatočnú odpoveď na všetky rozhodné otázky, významné pre rozhodnutie. Žiadal dovolanie odmietnuť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Žalobca vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietal, že odvolací súd nedostatočne odôvodnil rozhodnutie, lebo sa nevysporiadal s jeho odvolacou argumentáciou.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

12. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10).

13. Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu napadnutý dovolaním žalobcu spĺňa kritériá pre odôvodnenie rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP, preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný, neodôvodnený, či zjavne arbitrárny (svojvoľný). Odvolací súd sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, že zistil, že žalobca neunesol dôkazné bremeno v súvislosti s jeho zranením, ktoré bolo dôvodom jeho žalovaného nároku. Z odôvodnení rozhodnutí obidvoch súdov nižších stupňov, chápaných v ich organickej jednote ako celok (I. ÚS 259/2018) je dostatočne zrejmé, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštancie, ako ich posudzoval odvolací súd a aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd prijaté rozhodnutie náležite vysvetlil. Odôvodnenie jeho rozsudku zodpovedá aj základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia, vyplýva z neho vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Odvolací súd sa stručným, ale dostatočným spôsobom vysporiadal s relevantnými odvolacími námietkami žalobcu - najmä pokiaľ šlo o unesenie dôkazného bremena. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné. Závery, ku ktorým odvolací súd dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Dovolací súd pripomína, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Dovolateľ v dovolaní neuvádza relevantné skutočnosti, ktoré by neboli zistené a vyhodnotené v základnom konaní.

14. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že sa dostatočne argumentačne vysporiadal s neexistenciou odvolacích dôvodov podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) CSP (bod 8.), ako aj s tvrdenými nesprávnymi skutkovými zisteniami prvoinštančného súdu z vykonaného dokazovania (bod 9., 12. a 13.). Osobitne podrobne sa zaoberal otázkou dôkazného bremena a jeho neunesenia žalobcom, procesom dokazovania v konaní pred súdom prvého stupňa a v neposlednom rade aj vytýkanou nedôveryhodnosťou lekárskeho posudku MUDr. Y. a jeho výpovede na pojednávaní v konaní pred súdom prvej inštancie.

14.1. Odvolací súd v rámci rozhodnutia uviedol skutočnosti, z ktorých vyvodil neunesenie dôkazného bremena žalobcom. Poukázal v ňom na prostriedky procesného útoku žalobcu, najmä skutkové tvrdenia spočívajúce v tom, že utrpel úraz, s ktorým malo byť podľa jeho záveru spojené právo na poistné plnenie a dôkazy, ktorými toto tvrdenie preukazoval - okrem poistnej zmluvy aj lekáorskými správami MUDr. T. a jeho výpoveďou v konaní pred súdom prvej inštancie. Poukázal i na procesnú obranu žalovaného, pričom vysvetlil na základe akých skutočností a úvah považoval jeho obranu za účinnú, keď z tohto hľadiska poukázal najmä na lekárske posudky a výpovede MUDr. S., v ktorých vyčerpávajúco vysvetlil svoje odborné závery, snahu MUDr. S. o získanie podkladov od žalobcu /fotografie úrazu/ a jeho vyšetrovanie a o nereakciu žalobcu na túto snahu.

14.2. Napokon uzavrel, že žalobca v nadväznosti na účinné popretie jeho skutkových tvrdení žalovaným, nevyvinul žiadnu ďalšiu dôkaznú iniciatívu a naopak sa obmedzil iba na spochybňovanie dôveryhodnosti osoby MUDr. S., v nadväznosti na čo odvolací súd akcentoval, že žalobcom uvádzané skutočnosti nie sú takými, ktoré by vierohodnosť MUDr. S. spochybňovali.

14.3. Podľa názoru dovolacieho súdu, odvolací súd dal vo svojom rozhodnutí dostatočnú odpoveď aj na to, na základe akých skutočností dospel k záveru o neunesení dôkazného bremena žalobcom a aké

úvahy ho pritom viedli.

15. Napokon, dovolací súd konštatuje, že z obsahu rozhodnutí súdov nižších inštancií nevyplyva žiadny extrémny nesúlad medzi vykonanými dôkazmi a prijatými skutkovými závermi, ktorý by mohol viesť k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie veci a odvolací súd výsledky dokazovania preskúmal v medziach podaného odvolania. Podľa názoru vec prejednávajúceho senátu súdy nižších inštancií na základe vykonaných dôkazov ustálili ucelený, logicky súdržný a presvedčivý skutkový základ, ktorý umožňoval právne posúdenie veci bez vnútorných rozporov, svojvôle či zjavného omylu.

16. Sumarizujúc vyššie uvedené, dovolací súd v okolnostiach preskúmanej veci nezistil žiadne ústavnoprávne deficity pri zisťovaní skutkového stavu veci. Súd prvej inštancie aj odvolací súd postupovali v súlade so základnými princípmi civilného sporového konania, najmä s prejednávacou zásadou, zásadou voľného hodnotenia dôkazov (§ 191 CSP, čl. 15 CSP) a princípom všeobecnej spravodlivosti. Pri hodnotení dôkazov rešpektovali ústavno-procesné zásady, vrátane zákazu tzv. deformácie dôkazu, opomenutého dôkazu, zásady rovnosti zbraní a priamosti dokazovania. Napadnuté rozhodnutia obsahujú riadne a presvedčivé odôvodnenie, z ktorého je zrejmý logický postup myšlienkového procesu súdov pri hodnotení dôkazov. Prijaté skutkové závery nevykazujú znaky svojvôle, nelogických úsudkov ani zjavného omylu. Námietky dovolateľa v tomto smere preto dovolací súd považoval z hľadiska prípustnosti aj dôvodnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP za neopodstatnené.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalobca neopodstatnene namieta, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) CSP].

18. Dovolací súd z uvedených dôvodov dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

19. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.